

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 8. októbra 2018

Počet členov rady vlády:	35
Prítomní:	33
Z toho v zastúpení:	11
Ospravedlnení:	2
Neospravedlnení:	0
Hostia:	9

Prezenčná listina v prílohe.

Čas rokovania: od 10:00 hod. do 12:00 hod.

Miesto rokovania: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
zasadacia miestnosť č. 117

➤ **Otvorenie:**

Ivan Švejna, štátny tajomník, poverený vedením zasadnutia predsedom rady vlády

- privítal členov rady vlády a prizvaných hostí, v krátkom príhovore sa dotkol odkazu mesiaca úcty k starším a následne otvoril zasadnutie,
- bolo konštatované, že rada vlády je uznášaniaschopná, nakoľko je na zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov a zároveň viac ako polovica členov - zástupcov seniorských mimovládnych organizácií, (prezenčná listina v prílohe),
- pred pristúpením k prvému bodu programu odovzdal menovacie dekréty novým členom rady vlády za Jednotu dôchodcov na Slovensku, pani Anne Ot'apkovej, pánovi Ivanovi Haluškovi a pánovi Augustínovi Ukropcovi. Členstvo v rade vlády sa tým končí pani Oľge Csákayovej, pánovi Jánovi Krekáňovi a pánovi Jozefovi Rakúsovi z objektívnych dôvodov.
- následne predložil na schválenie návrh programu zasadnutia s možnosťou jeho doplnenia,

Návrh programu:

Otvorenie

- 1. Správa o vývoji kriminality páchanej na senioroch*
- 2. Informácia o aktivitách národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“*
- 3. Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte – informácia*
- 4. Návrh európskeho aktu o prístupnosti rady EPSCO zameraného na sprístupnenie vybraných výrobkov a služieb nie len pre osoby zo ZP ale aj pre osoby s funkčným obmedzením – informácia*

5. *Priority Združenia kresťanských seniorov Slovenska na roky 2018-2019*

6. *Rôzne:*

Záver

- s ďalším, doplňujúcim návrhom do programu zasadnutia sa nik neprihlásil,
- návrh programu bol konsenzuálne schválený,

➤ **Bod č. 1: Správa o vývoji kriminality páchanej na senioroch**

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- otvoril rokovanie k bodu č. 1,
- materiál k tomuto bodu bol prílohou pozvánky, členovia rady vlády mali možnosť sa s ním oboznámiť,
- následne dal slovo riaditeľovi odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra Jozefovi Halcinovi, aby v krátkosti zhrnul informácie zo správy.

Jozef Halcin, riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra

- na úvod pripomenul, že členovia rady vlády mali možnosť si materiál dopredu pozrieť, tak v krátkosti zhrnie výstupy,
- hneď na úvod musí zdôrazniť, že od roku 2013 kriminalita na Slovensku prudko klesá,
- polícia a preventisti sú z toho vývoja nadšení, je otázne, či aj verejnosť môže byť spokojná,
- v roku 2013 bolo zaevidovaných 89 tisíc trestných činov a na konci roka 2017 to bolo 66 tisíc, čo je pokles skoro o tretinu, bohužiaľ, médiá o tom hovoria veľmi málo,
- čo sa však týka kriminality páchanej na senioroch, a to je kapitola, ktorá nás tu na rade zaujíma, tam je naozaj len maličký nárast, ale v porovnaní s celkovým vývojom to nie je veľmi priaznivé konštatovanie,
- čo sa týka štruktúry kriminality, najviac je zastúpená násilná trestná činnosť, potom majetková, ekonomická a ekonomická pomocou vymyslenej legendy, kde ich bolo o 14 viac, tu prišli seniori naozaj o nemalé finančné prostriedky, o tisíce posledných našetrených eur napríklad na pohreb...,
- najviac prípadov trestných činov je v Bratislavskom kraji, najmenej je v Prešovskom kraji, hľadajú odpovede na otázku, prečo,
- v štruktúre páchatel'ov je najviac s kriminálnou minulosťou, nezamestnaní, alkoholicy, aj mladiství do 18 rokov,
- v materiáli sú spomenuté aj aktivity, ktoré vykonáva MV SR, Prezídium policajného zboru a jednotlivé zložky ministerstva v spolupráci s mimovládny sektorom, jedná sa o stovky besied, tisíce oslovených seniorov,
- chcel by hlavne upozorniť na projekt, ktorý bude predmetom druhého bodu rokovania „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“.

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k prvému bodu programu
- do diskusie sa prihlásili pani Gálisová, pán Guman, pán Mikloško.

Všetci sa zhodli na tom, že sa zvýšil počet vzdelávacích aktivít v tejto oblasti, a to nie len ministerských preventívnych aktivít, ale tiež v spolupráci s mimovládny sektorom. Napríklad na Rádiu LUMEN ide pravidelná relácia, ktorú seniori počúvajú, kde sa zameriavajú aj na túto problematiku. Seniorské organizácie sa tiež dlhodobo zameriavajú na tento problém a vzdelávajú svojich členov i nečlenov, čo bezpochyby malo za následok zníženie výskytu kriminality páchanej na senioroch, lebo ľudia sú obozretnejší, všímvavejší.

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- uzavrel diskusiu k tomuto bodu

Záver:

- *Rada vlády vzala na vedomie Správu o vývoji kriminality páchanej na senioroch*

Ref. Uznesenie č. 80, schválené dňa 8. októbra 2018

- **Bod č. 2: Informácia o aktivitách národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“**

Jozef Halcin, riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra

- uviedol druhý bod programu v krátkej prezentácii,
- materiál bol prílohou k pozvánke, ale nakoľko tento projekt je jedinečný, venovaný aj cieľovej skupine seniorov, zasluhuje si podrobnejšie predstaviť ho a informovať prítomných,
- Národný projekt bol spustený v decembri 2017, bude trvať do 10/2020, je zameraný nie len na cieľovú skupinu seniorov, ale na množstvo iných obetí trestných činov,
- vytvárajú sa informačno-poradenské centrá vo všetkých 8 krajoch, ktoré majú pomáhať obetiam trestných činov, alebo ich príbuzným a známym, usmerňovať, ako pracovať s touto problematikou, čo všetko môžeme urobiť pre obeť, ako poskytnúť a zabezpečiť aj krízovú intervenciu,
- dôležité je včas identifikovať obeť, resp. potenciálne obeť a čo najskôr poskytnúť pomoc,
- cieľ je nastaviť určité štandardy, ako postupovať pri obetiach rôznych trestných činov,
- krajské poradenské centrá budú metodicky pôsobiť na okresné centrá vo svojich spádových okresoch,
- čo sa týka cieľovej skupiny seniorov:
- na Slovensku žije viac ako milión seniorov, viac ako 214 tisíc ich žije osamelo, na nich sa najviac kriminálne živly zameriavajú,
- s kým bude MV SR pri realizácii projektu spolupracovať je jasné, authority sú definované, postupne ich oslovujú, už bolo 1636 stretnutí, počnúc od starostov jednotlivých obcí až po VÚC-ky,

- veľmi dobrá spolupráca je aj s mimovládny sektorom, kde bolo absolvovaných 212 besied, ako pomôcka boli vypracovali rady a odporúčania, ukazujú názorné príklady - prípady, ktoré sa stali a pritom sa dozvedajú aj nové legendy,
- tento rok 2018 už majú nahlásených 241 prípadov podvodov, je predpoklad, že ich bude menej ako v minulom roku,
- je smutné, že seniori sa dostanú do problémov preto, že chcú pomôcť a potom sa hanbia, že sa nechali oklamať a prípad radšej nenahlásia, ale nepovedia o tom ani svojej rodine, takže určite nie sú zaevidované všetky prípady,
- v rámci kontaktných centier budú poskytované tri druhy poradenstva, nebude to krízové poradenstvo, ale skôr informačná báza 1. o subjektoch pomoci, ktoré sa nachádzajú v jeho regióne, v najbližšom okolí, 2. poskytnutie právnych a 3. sociálnych informácií, nie právne zastupovanie, pri každom vypočutí musí byť psychológ, je to náročný projekt,
- MV SR pozvalo zástupcov seniorských organizácií a Slovenskej katolíckej charity na piatok 12.10. na úvodné rokovania,
- ako uviedol riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra pán Halcin, „nic je to projekt len pre seniorov, ale seniori sú pre nás veľmi dôležití“,

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k tomuto bodu,

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- poďakovala za mimoriadne inšpiratívny materiál, následne položila otázku a nadviazala na už spomenutý špecifický fenomén „hanba v rodine, hanba za rodinu“
  1. čo s tým fenoménom robia, ako ho znižovať, ako ho odhaľovať, lebo to nie je veľmi ľahké,
  2. čo je kľúčová misia projektu- sprostredkovanie služby, alebo poskytovanie služby, ktorá ešte doposiaľ neexistuje,

Jozef Halcin, riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie ministerky vnútra

- uviedol, že pripravujú všetkých lektorov na komunikáciu s obeťami, aj seniormi tak, aby mohli odkomunikovať rôzne témy a jednou z nich je aj vyššie spomínaný fenomén hanby, áno stretávajú sa s tým často, ale pristupujú k tejto problematike komplexne, a do rolí zapájajú okrem policajtov a bezpečnostných zložiek, aj psychológov z vlastných radov, ale prizvali do spolupráce aj psychológov z vonkajšieho prostredia,
- čo sa týka druhej otázky, poskytovanie informácii obeťami trestných činov ako postupovať, zo strany štátu neexistuje, čiže je to nová služba, do spolupráce budú zapájať aj organizácie z externého prostredia, pokiaľ budú mať záujem, ale nie je to povinnosťou sa zapájať, bude si to vyžadovať memorandá o spolupráci,
- do diskusie sa ďalej prihlásili zástupcovia seniorských organizácií, pani Fabian, Kotian, Mikloško, pani Ghanamová, Fabiánová, Gálisová, Oťapková, Kasanová. poďakovali za informácie o projekte a vítajú spoluprácu s koordinátormi krajských a ďalších kontaktných centier,

- Pán Mikloško navrhuje aj určité riešenia, zamerať sa na rodinu, od dobre fungujúcej rodiny sa mnohé odvíja, napríklad dobre vychované deti, vieme že veľké percento páchatel'ov trestných činov je mladistvých,
- KO JDS Žilina má ešte nedostatok informácií o projekte, ale v Bratislave, v Trnave, v Nitre si spoluprácu so všetkými zainteresovanými aktérmi pochvaľujú, absolvovali spolu množstvo vzdelávacích akcií, besied, poskytujú si navzájom kontakty, informácie, urobili si určitý systém práce, je to dobrý začiatok,

Anna Kasanová Fórum pre pomoc starším

- stotožňuje sa s tým, čo tu odznelo zo strany pani Gálisovej, že okrem evidovanej, je aj veľa latentnej kriminality, napríklad v domácom prostredí, ale aj v zariadeniach pre seniorov, tie čísla sú potom iné, ako má pán Halcin, ale ona má skúsenosti z toho, čo ľudia telefonujú na senior linku, z prípadov, s ktorými sa stretáva a ľudia to nemajú s kým riešiť, lebo odbory sociálno-právnej ochrany sú zaneprázdnené starostlivosťou o deti,
- navrhuje pripraviť nejakú celoslovenskú kampaň v spolupráci s médiami, ako bola napríklad „Piata žena“, a legislatívne posilniť riešenie tejto situácie v domácom prostredí, možno by sa znížila aj latentná kriminalita,

Lucia Hrebeňárová, Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku

- ešte jedna pragmatická otázka, jedným z výstupov projektu sú aj vzdelávacie aktivity, či je možná spolupráca koordinátorov projektu aj s univerzitami tretieho veku, čo pán Halcin potvrdil,

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- uzavrel diskusiu k tomuto bodu,

Záver:

- *Rada vlády vzala na vedomie Informáciu o aktivitách národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“.*

Ref. Uznesenie č. 81, schválené dňa 8. októbra 2018

➤ **Bod č. 3: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte – informácia**

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- otvoril bod č. 3 a odovzdal slovo pani Petre Steiger, z odboru medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí ministerstva práce, aby v krátkosti zhrnula informáciu o návrhu nariadenia, podotkol, že materiál bol prílohou k pozvánke,

Petra Steiger, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- dovoľí si za ministerstvo odprezentovať dva európske legislatívne akty, ktoré sa momentálne rokujú v Bruseli,

- legislatívny proces EU je dosť zdĺhavý, vzniká veľa komplikácií a nedorozumení,
- legislatívne akty navrhuje Európska komisia, o nich potom rokujú v rámci Rady ministrov členské štáty a keď tam prejdú schválením, posunú sa do ďalšieho legislatívneho štádia tzv. trialógu, kde ich prerokujú zástupcovia Rady ministrov, zástupcovia EK a EU parlamentu. Keď sú návrhy zverejnené v úradnom vestníku EU, prichádza k prechodnému obdobiu, v rámci ktorého sú transponované do národných legislatív členských štátov únie,
- na národnej úrovni sa určí gestor - jednotlivé ministerstvá, a tam sa koordinujú stanoviská a pozície, komunikuje sa so všetkými relevantnými ústrednými orgánmi štátnej správy, následne tieto stanoviská prechádzajú pripomienkovými konaniami, takže všetci majú možnosť sa k nim vyjadriť,

teraz k bodu č. 3.

- nariadenie je všeobecne záväzný právny akt a je priamo uplatniteľný v celistvosti v celej EU, na rozdiel od smernice,
- tento návrh si kladie za cieľ vytvoriť osobný dôchodkový produkt, ktorý by mohol byť dodatočným zdrojom príjmov v starobe – súkromný, a dobrovoľný, nad rámec pilierov dôchodkového systému jednotlivých členských štátov,
- predstavuje formu sporenia na úrovni únie,
- nasparený kapitál bude následne investovaný na kapitálových trhoch – z toho sa odvíjajú jeho vlastnosti i prednosti,
- medzi potenciálnych poskytovateľov tohto dôchodkového produktu by mali patriť (o čom sa stále rokuje) banky, poisťovne, DDS,
- cieľom je dodatočný príjem v starobe, ale budú obmedzené možnosti predčasného vyplatenia,
- v návrhu ide aj o to, aby spotrebiteľ mal čo najvyššiu ochranu na úrovni únie, to sa bude odrážať v investovaní prostriedkov,
- jednou z predností je, že prispievateľ bude môcť pokračovať v prispievaní aj pri zmene bydliska v rámci EU,
- daňové zvýhodnenia sa budú viazať na národnú úpravu,
- stanovisko za Slovenskú republiku je, že podporujeme prijatie tohto návrhu,

Ivan Švejna, štátny tajomník, predsedajúci rade vlády

- následne uzavrel bod č. 3,

Záver:

- ***Rada vlády vzala na vedomie Informáciu k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte.***

Ref. Uznesenie č. 82, schválené dňa 8. októbra 2018

► **Bod č. 4 Návrh európskeho aktu o prístupnosti rady EPSCO zameraného na sprístupnenie vybraných výrobkov a služieb nielen pre osoby so ZP, ale aj pre osoby s funkčným obmedzením – informácia**

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- otvoril bod č. 4 a odovzdal slovo pani Petre Steiger z odboru medzinárodných vzťahov a európskych záležitosti, aby informovala o európskom akte o prístupnosti.

Petra Steiger, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- objasnila, že o európskom akte sa rokuje dva roky s podporou Slovenska.
- Návrh smernice:
  - ministri ho prijali v decembri 2017,
  - momentálne je v štádiu tzv. trialógov (trojstranné rokovania o návrhu medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou),
- akt prístupnosti by mohol zahŕňať spektrum audiovizuálnych a elektronických komunikačných služieb, služby bankovníctva či elektronické terminály na lístky,
- pôvodný návrh sa odvolával na Dohovor OSN o právach osôb so ZP. V súčasnosti žije v EÚ 80 miliónov ľudí so ZP, alebo s funkčnými obmedzeniami. V kontexte starnutia populácie sa očakáva, že v roku 2020 bude v EÚ trpieť viacnásobným, alebo menej závažným ZP až 120 miliónov ľudí.
- Rozsah pôsobnosti návrhu sa bude v rámci trialógov meniť. Zmeny by mohli spočívať vo vypustení možnosti zahrnutia zastavaného prostredia. Na úpravu tlačia niektoré členské štáty, argumentujúc nedostatočným právnym základom v návrhu, keďže ten sa primárne vzťahuje na vnútorný trh, do ktorého zastavané prostredie nepatrí.

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- otvoril diskusiu k bodu č. 4

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- poukázala na to, že nielen na Slovensku, ale aj v celej východnej Európe je nedostatok zdrojov na poskytovanie dlhodobej starostlivosti, ktorý sa nerieši. Čelíme veľkému tlaku, že zo zariadení nám utekajú sestry a opatrovatel'ky do vyspelej Európy.
- Spýtala sa pani Steiger, či neexistuje možnosť, ako by odborná verejnosť zo Slovenska alebo z iných východoeurópskych krajín iniciovala nariadenie, aby národné štáty vytvárali fondy odkázanosti. Je potrebný radikálne vyšší finančný príjem na dlhodobú starostlivosť.

Petra Steiger, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- odpovedala na otázku pani Ghannamovej, že možnosť je na úrovni občianskej spoločnosti, za predpokladu dostatočnej podpory (1 milión podpisov, ktoré musí iniciatíva predložiť), aby EÚ podala legislatívny návrh. Inak z úrovne členských štátov sú obmedzené možnosti iniciovať legislatívu.

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- nadviazal na pani Ghannamovú a dal jej za pravdu, vážny problém je v tom, keď sa ľudia dostanú do situácie odkázanosti, prekročí to ich potenciál a problém sa nerieši.
- Položil otázku, či bude existovať nejaké riešenie.

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- súhlasí, že je veľkou výzvou rozmýšľať o tom, ako v budúcnosti poistiť odkázanosť. Nie je to bežný poistný produkt, ale sú pokusy zaviesť ho. Problém je otázka povinnosti a nepovinnosti. Štát by ho mohol podporovať, daňovo zvýhodňovať rôznymi spôsobmi, ktoré sú možné pri takom produkte. Samozrejme, išlo by o komerčný produkt, preto tí, ktorí by ho poskytovali, by museli zarobiť.
- Myslí si, že príslušná sekcia by mala vypracovať materiál a na jeho základe sa môže otvoriť ďalšia diskusia.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- pripomenula, že v NPAS je ustanovenie, ktoré hovorí o tom, že MPSVR SR ako garant si zobral za úlohu do roku 2017 spracovať ekonomickú analýzu a inú analýzu úvah o možnosti zavedenia poistenia na účely odkázanosti na pomoc inej osoby,
- položila otázku, či taký typ materiálu bol spracovaný,
- ďalej pripomenula, že v rámci evaluácie národného projektu Podpora opatrovateľskej služby bol v roku 2017 spracovaný kompletný dokument, ktorý sa týka možnosti riešenia odkázanosti na pomoc inej osoby do budúcnosti. V dokumente už máme k dispozícii rozličné typy riešení vrátane riešenia fondu alebo poistenia odkázanosti.

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- poďakoval za pripomienku a poprosil o čas pri vypracovaní materiálu,
- ukončil diskusiu a uzavrel bod programu.

Záver:

- ***Rada vlády vzala na vedomie informáciu o návrhu Európskeho aktu o prístupnosti rady EPSCO zameraného na sprístupnenie vybraných výrobkov a služieb nielen pre osoby so ZP, ale aj pre osoby s funkčným obmedzením.***

Ref. Uznesenie č. 83 schválené 8. októbra 2018

➤ **Bod č. 5 Priority Združenia kresťanských seniorov Slovenska na roky 2018 – 2019**

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- uviedol ďalší bod programu a odovzdal slovo predkladateľovi, pánovi Jozefovi Mikloškovi predsedovi Združenia kresťanských seniorov Slovenska.

Jozef Mikloško, predseda Združenia kresťanských seniorov Slovenska

- má za to, že súčasná spoločnosť nie je priaznivo naklonená rodinám, najmä mnohohodným, rovnako postavenie seniorov v nej je na okraji záujmu spoločnosti.

Priority ZKS:

- podporovať seniorov a rodiny s deťmi, najmä mnohohodné, ktoré svoje deti svedomito vychovávajú,
- pomáhať pri dôstojnom prežití staroby seniorov, k čomu prispieva ich duchovná orientácia,
- pomoc seniorov pri výchove detí a mládeže,
- žiadna diskriminácia podľa veku,
- vytvorenie spoločnosti priateľskej k seniorom,
- pozitívny prístup k starnutiu a podpore seniorských aktivít,
- ľudská dôstojnosť pre najzraniteľnejších, najmä postihnutých chudobou, zhoršeným zdravím a osamelosťou,
- zachovávanie hodnôt a európskych kresťanských tradícií v spoločnosti a v rodinách,
- podporovať úsilie, ktoré chráni život od počatia po prirodzenú smrť,
- vzdelanie a zdravie je pre všetkých, nie je tovarom a zdrojom obohacovania.

Priority a opatrenia ZKS:

Podporovať:

- počítačovú gramotnosť seniorov a bezplatnosť prístupu na internet,
- programy vo verejnoprávnej televízii a rozhlase orientované na seniorov,
- vekový manažment a delené pracovné miesta ako prostriedok na medzigeneračnú spoluprácu v pracovnoprávných vzťahoch...

Presadzovať:

- ✓ aby sa za každé narodené dieťa uzákonil o 6 mesiacov skorší odchod do dôchodku,
- ✓ aby bolo možné odvádzať 2 % z daní z príjmov fyzických osôb, zamestnaných detí na dôchodky svojich rodičov,
- ✓ aktívnu rodinnú politiku, ktorá bude podporovať rodenie a výchovu detí,
- ✓ v zdravotníctve a sociálnych veciach väčšiu pozornosť prevencii a bonusom za dobrý zdravotný stav seniorov,
- ✓ dožiť svoj život doma za starostlivosti opatrovníkov, najmä zo svojej rodiny,
- ✓ čerpanie finančných prostriedkov projektmi pre seniorov bez veľkých byrokratických požiadaviek a nedôvery voči ich realizátorom,
- ✓ zameranie projektov seniorov najmä na vzdelávaciu, kultúrnu a športovú činnosť...

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- nadviazal na to, že od ZKS by mala vyjsť zásadná iniciatíva. Máme koniec roka 2018, tzn. do roku 2020 zostávajú dva roky. NPAS sa končí v roku 2020. Je najvyšší čas, aby sa začalo pracovať na novom NPAS. Ak bola kvalitne prezentovaná Agenda 2030 na Valnom zhromaždení OSN. Ak sa rozhodlo, že Agenda 2030 bude základom pre víziu Slovenska do roku 2030 a mala by byť strechou pre všetky parciálne verejné politiky.

- ďalší NPAS bude korelovať s finančným obdobím Európskej komisie, čiže 2021 – 2028 alebo do roku 2030. Predovšetkým by to malo korelovať so základnými dokumentmi, ktoré sa prijímajú na úrovni vlády, to je Agenda 2030. Už tu vidí isté kolízie, dúfa, že sa odstránia.
- majú do seba vplynúť tri strategické dokumenty Agenda 2030 = vízia Slovenska do roku 2030, plán regionálneho a územného rozvoja, Národný investičný plán. Národný investičný plán v základnej podobe vláda odsúhlasila, bol mierne nepochopený, pretože sú tam tvrdé infraštruktúrne projekty.
- ide o to, aby zo strany MPSVR SR, kompetentných a iných ministerstiev, komory občianskych spoločností tejto rady sa začala čo najskôr práca za účasti kvalifikovaných ľudí z Úradu podpredsedu vlády, jednotlivých ministerstiev... na príprave našej časti vízie Slovenska, ktorá by mala byť prijatá do konca leta 2019, potom by sa rozšírila do roku 2020 do podoby nového NPAS. Máme pracovné skupiny, ktoré by mohli začať pracovať pri príprave nového NPAS. Skupiny by mali dostať úlohu, že sa stretnú do konca roka 2018.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- pripomenula, že máme uznesenie z novembra 2017, kde sa povedalo, že MPSVR SR zabezpečí spracovanie analytických podkladov na účely prijatia nového NPAS.

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

- dodala, že zloženie pracovných skupín sa preklopilo z Výboru pre seniorov na Radu vlády pre seniorov, kde by pracovné skupiny mali pokračovať v práci. Sú 4 pracovné skupiny, a to: pre zdravotnú, pre sociálnu problematiku, pre NPAS a pre celoživotné vzdelávanie seniorov, takže môžu začať pracovať na NPAS, na Agende 2030 atď.
- sekretariát rady vlády je k dispozícii pri organizovaní práce pracovných skupín,

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- uvítala by, keby APSS mohla mať zástupcu v sociálnej skupine, pretože zámerom APSS je osloviť všetkých zástupcov seniorských organizácií, pretože my ako zástupcovia odbornej praxe, ktorí sa staráme o odkázaných seniorov, pociťujeme v praxi veľký nedostatok komunikácie s týmito organizáciami,
- so seniormi by sme radi hovorili o tom, ako je nastavená legislatíva na Slovensku, chceli by sme vzdelávať seniorov, radi by sme chodili na besedy do organizácií seniorov a hovorili o tom, ako vyzerá, koľko stojí a v akej je kvalite dlhodobá starostlivosť.

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

- zarcagovala, že v pracovných skupinách pre sociálnu a zdravotnú problematiku je za Asociáciu poskytovateľov sociálnych služieb doteraz členkou doc. MUDr. Bušová,

Ján Uhnák, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- doplnil, že k predloženým prioritám ZKS by zvýraznil prioritu domácej opatrovateľskej služby. Ako sa už v minulosti pripomínalo, väčšina seniorov by rada

dožila v domácom prostredí, ale nie vždy je to možné z ekonomických dôvodov. Bolo by potrebné umožniť rodinným príslušníkom, aby sa mohli o príbuzných starať, napr. úpravou daní alebo nejakým benefitom.

Ivan Švejna, predseda júci rade vlády

- ukončil bod programu so záverom:

Záver:

- ***Rada vlády vzala na vedomie priority kresťanských seniorov Slovenska na roky 2018 – 2019.***

Ref. Uznesenie č. 84 schválené 8. októbra 2018

➤ **Bod č. 6 Rôzne**

Ivan Švejna, predseda júci rade vlády

- otvoril bod programu č. 6 Rôzne, v rámci ktorého prichádza na rad Správa o páchaní násilia a týrania starších. Slovo odovzdal predkladateľke pani Gálisovej.

Ľubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším

- téma páchania násilia a týrania starších ľudí je vážna. Z medzinárodných dokumentov je jasné, že tento problém neustále narastá. Zo zahraničných štatistík vyšlo, že každý desiaty občan zažil násilie alebo týranie v domácom prostredí.
- naša organizácia predložila prieskum, ktorý je jediný na Slovensku a zišlo by sa, keby sa urobil reprezentatívny prieskum v rámci celého Slovenska. Prieskum sa berie do úvahy na našej a medzinárodnej úrovni. Týranie je vážny problém, s ktorým sa bude a musí naša organizácia a všetky inštitúcie, ktoré to môžu zmeniť, zaoberať.
- niekoľko rokov spolupracujeme s policajným prezídiom a začali sme spolupracovať aj s MV SR,
- uviedla informácie zo senior linky, že od roku 2015 – 2017 týranie a násilie dokopy stúpili na 1 527 prípadov,
- realizujeme množstvo preventívnych aktivít, školíme ľudí, aby vedeli, čo je to násilie, je to zrejme znakom toho, že funguje určitá osveta, pretože v médiách sa častejšie objavuje, že na senioroch sa pácha násilie,
- navrhujeme vytvoriť odbornú skupinu, ktorá by riešila násilie, týranie seniorov; rozšíriť programy a kampaň v spolupráci s rôznymi organizáciami (ako bola napr. kampaň Každá piata žena), zameranú na informovanosť o fenoméne týrania, zneužívania a zanedbávania starších; realizovať širokú kampaň v médiách – pravidelné informácie a relácie – zvýšiť informovanosť verejnosti o tomto probléme krátkymi šotmi v TV a v rôznych iných médiách; v spolupráci so samosprávou, sociálnymi pracovníkmi z obecných úradov, s políciou o problematike domáceho násilia s cieľom kvalifikovať také konanie, vyhľadávať také osoby a robiť prevenciu – v rámci týchto aktivít spolupracovať z rôznymi inštitúciami a odborníkmi; úzko

spolupracovať s MPSVR SR, MS SR, MZ SR, MV SR, policajnými prezídiom, komisárkou pre zdravotne postihnutých.

Jozef Mikloško, predseda Združenia kresťanských seniorov Slovenska

- položil otázku, či Fórum pre pomoc starším spolupracuje aj s ombudsmankou. Ako prebieha (pretože je veľa problémov) telefonický rozhovor? A aká je prevencia?

Lubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším

- robíme veľa preventívnych aktivít, jednak priamo v regiónoch, jednak vydávame časopis, ktorý sa dostáva k ľuďom, ktorí nie sú priamo v kluboch, ale sú doma, poskytujeme návody, ako to riešiť. Máme odborníkov, ktorí vedia poradiť, ale obraciame sa aj na odborníkov, ktorí riešia konkrétny prípad. Spolupracujeme tiež s ombudsmankou aj s komisárkou pre osoby so ZP, s organizáciami.

Emilia Kršíková, odborníčka ústavného činiteľa Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

- položila otázku pani Gálisovej, či v tejto veci komunikovali s generálnym riaditeľom RTVS. Je to jeden z najvhodnejších komunikačných prostriedkov, kde široká verejnosť má možnosť niečo také sledovať.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- otázka k číslu 3 227 hovorov – Za každým hovorom absolvujete preverovanie skutočností alebo len tie najťažšie prípady viete realizovať z hľadiska kapacít?

Lubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším

- nie, každý prípad vždy posúdime, aký je. Sú tam všetky hovory. Obracajú sa na nás s nejakou radou, sú tu aj šmejdi, majetkové veci, ktoré idú samotnému právnikovi. Veľkým problémom je zákon o dedičstve, hlavne keď človek zostane sám, vtedy sa najčastejšie pácha násilie, pretože senior je bezbranný a rodina sa chce za každú cenu dostať k majetku.
- pripravujeme aj stretnutie v jednotlivých regiónoch priamo cez VÚC, v novembri v Trenčianskom a neskôr v Trnavskom kraji, kde bude zapojená aj právnická VŠ. Potom vieme definovať, čo je závažný problém a dávať návrhy aj na prijatie nových zákonov alebo pripomienkovanie súčasných zákonov.

Ivan Švejna, predsedajúci rade vlády

- Ukončil bod č. 6 Rôzne a poďakoval prítomným za aktívnu účasť na rokovaní.

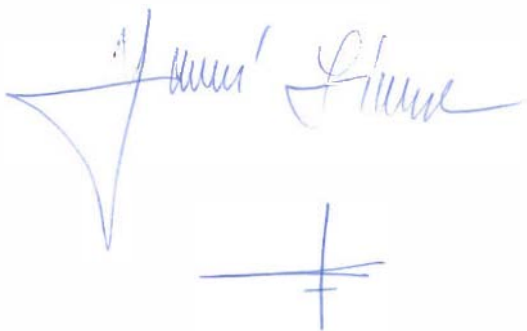
V Bratislave 19. októbra 2018

Zapísala:

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

Schválil:

Ivan Švejna, predseda vlády

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády.

VYSVETLIVKY – SKRATKY:

MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Agenda 2030	Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
MZSR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MSSR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
JDS	Jednota dôchodcov na Slovensku
ZKS	Združenie kresťanských seniorov Slovenska
APSS	Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR
EÚ	Európska únia
VÚC	Vyšší územný celok
NPAS	Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020
ZP	zdravotné postihnutie; zdravotne postihnutí
RTVS	rozhlas a televízia Slovenska
DDS	doplňkové dôchodkové sporenie